

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรม ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ความหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521" ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หาเนื้อหาทางวัฒนธรรม ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ความหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรม ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ความหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยคือ

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติมใดก็ได้ หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ความหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดไว้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 และระดับประถมศึกษา

2. เนื้อหาทางวัฒนธรรมใดก็ได้ เนื้อหาทางวัฒนธรรม 5 สาขา คือ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาศิลปะ สาขาการช่างฝีมือ สาขาคหกรรมศิลป์ สาขากีฬาและนันทนาการ โดยแต่ละสาขาได้แยกรายละเอียดของเนื้อหาดังนี้

สาขามนุษยศาสตร์ ได้แก่เนื้อหาเกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ศีลธรรม ค่านิยม ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง และกฎหมาย

สาขาศิลปะ ได้แก่เนื้อหาเกี่ยวกับ ภาษา วรรณคดี กนกวี ฟ้อนรำ จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม

สาขาการช่างฝีมือ ได้แก่เนื้อหาเกี่ยวกับ การทอเสื่อ การประดิษฐ์ การทำเครื่องปั้นดินเผา การเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทอผ้า การจักสาน การทำเครื่องเงิน การทำเครื่องทอง การทำเครื่องถม การจักคอกไม้ การทำตุ๊กตา

สาขาคหกรรมศิลป์ ได้แก่เนื้อหาเกี่ยวกับ อาหาร เสื้อผ้าการแต่งกาย บำบัดยา การดูแลเด็ก ครอบครัว การรู้จักประกอบอาชีพ

สาขากีฬาและนันทนาการ ได้แก่นโยบายเกี่ยวกับ กีฬาและการแข่งขันการละเล่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรม ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริม ประสพการณ์ชีวิต ความหลักสูตรประถมศึกษาศึกษา พุทธศักราช 2521 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ความคล้ายกันขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องในการวิจัยคือ เรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม หลักสูตรประถมศึกษาศึกษา พุทธศักราช 2521 และหนังสืออ่านเพิ่มเติม จากเอกสาร บทความจากวารสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิเคราะห์เนื้อหาทาง วัฒนธรรม ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสพการณ์ชีวิต ความหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ตามขอบเขตเนื้อหาทางวัฒนธรรม 5 สาขา ความที่สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้จัดแบ่งไว้ทั้งในขอบเขตการวิจัย จากนั้นก็นำไปให้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป
3. กลุ่มประชากร ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรในการวิจัยไว้คือ หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสพการณ์ชีวิต ความหลักสูตรประถมศึกษาศึกษา พุทธศักราช 2521 ตามที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้รวบรวมรายชื่อไว้ถึงปี พ.ศ. 2531 ดังนี้

ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-2	จำนวน	27	เล่ม
ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4	จำนวน	84	เล่ม
ระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6	จำนวน	25	เล่ม
ระดับประถมศึกษา	จำนวน	83	เล่ม
	รวม	219	เล่ม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์หนังสือจำนวน 4 เล่มก่อน แล้วให้ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาการวิเคราะห์เพื่อหาความเที่ยง ซึ่งผลจากการหาความเที่ยงปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นคล้ายกับผู้วิจัยร้อยละ 92.47 ถือว่าผู้วิจัยมีความสามารถในการวิเคราะห์ เป็นที่น่าเชื่อถือได้ จากนั้นก็ทำการวิเคราะห์เนื้อหาในหนังสือทั้งหมดที่เป็นกลุ่มประชากร โดย รอบแรกอ่านเพื่อสรุปเนื้อหา รอบสองอ่านเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาลงตารางวิเคราะห์ แล้วหา ค่าร้อยละโดยใช้สูตรดังนี้

$$P = \frac{n}{N} \times 100$$

P คือร้อยละของจำนวนความถี่เนื้อหาทางวัฒนธรรม

n คือจำนวนความถี่เนื้อหาทางวัฒนธรรมในแต่ละสาขา

N คือจำนวนความถี่เนื้อหาทางวัฒนธรรมทุกสาขา

เมื่อได้ค่าร้อยละแล้วผู้วิจัยก็จะนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยการบรรยายเป็น
ความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรมในหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยผลการวิเคราะห์ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมในแต่ละสาขากังนี้

1. สาขามนุษย์ศาสตร์ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน ขนบธรรมเนียมประเพณี
คุณธรรมศีลธรรม มารยาทในสังคม รวม 33 เนื้อหา มีค่าร้อยละรวมกันเท่ากับ 26.63
2. สาขาศิลปะ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน ภาษา คนตรี วัฒนธรรม
รวม 7 เนื้อหา มีค่าร้อยละรวมกันเท่ากับ 5.69
3. สาขาการช่างฝีมือ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน การทำเครื่องปั้นดินเผา
การทำตุ๊กตา รวม 3 เนื้อหา มีค่าร้อยละรวมกันเท่ากับ 2.44
4. สาขาศหกรรมศิลป์ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน อาหาร เสื้อผ้าการ
แต่งกาย บ้าน ยา การดูแลเด็ก ครอบครัว การรู้จักประกอบอาชีพ รวม 76 เนื้อหา มีค่าร้อยละ
รวมกันเท่ากับ 61.79
5. สาขากีฬาและนันทนาการ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน กีฬาและการ
แข่งขัน การละเล่น รวม 4 เนื้อหา มีค่าร้อยละรวมกันเท่ากับ 3.25

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมในแต่ละสาขากังนี้

1. สาขามนุษย์ศาสตร์ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน ขนบธรรมเนียมประเพณี
คุณธรรมศีลธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย รวม 309
เนื้อหา มีค่าร้อยละรวมกันเท่ากับ 35.07
2. สาขาศิลปะ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน ภาษา วรรณคดี คนตรี วัฒนธรรม
จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม รวม 218 เนื้อหา มีค่าร้อยละรวมกันเท่ากับ 24.74

3. สาขาการช่างฝีมือ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน การทอเสื้อผ้า การประดิษฐ์ การทำเครื่องปั้นดินเผา การเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทอผ้า การจักสาน การทำเครื่องเงิน การทำเครื่องเงิน การทำเครื่องทอง รวม 72 เนื้อหา มีคำร้อยละรวมกันเท่ากับ 6.17

4. สาขาศิลปะการแสดง ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน อาหาร เสื้อผ้าการแต่งกาย บ้าน ยา การดูแลเด็ก ครอบครัว การรู้จักประกอบอาชีพ รวม 247 เนื้อหา มีคำร้อยละรวมกันเท่ากับ 28.04

5. สาขากีฬาและนันทนาการ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน กีฬาและการแข่งขัน การละเล่น รวม 35 เนื้อหา มีคำร้อยละรวมกันเท่ากับ 3.97

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมในแต่ละสาขาค้างนี้

1. สาขามนุษยศาสตร์ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรมศีลธรรม ค่านิยม ประวัติศาสตร์ มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย รวม 63 เนื้อหา มีคำร้อยละรวมกันเท่ากับ 32.81

2. สาขาศิลปะ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน ภาษา วรรณคดี ดนตรี ละคร ภาพยนตร์ จิตรกรรม สถาปัตยกรรม รวม 14 เนื้อหา มีคำร้อยละรวมกันเท่ากับ 7.29

3. สาขาการช่างฝีมือ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน การประดิษฐ์ การจักสาน รวม 3 เนื้อหา มีคำร้อยละรวมกันเท่ากับ 1.56

4. สาขาศิลปะการแสดง ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน อาหาร เสื้อผ้าการแต่งกาย บ้าน ยา การดูแลเด็ก ครอบครัว การรู้จักประกอบอาชีพ รวม 104 เนื้อหา มีคำร้อยละรวมกันเท่ากับ 54.17

5. สาขากีฬาและนันทนาการ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน กีฬาและการแข่งขัน การละเล่น รวม 8 เนื้อหา มีคำร้อยละรวมกันเท่ากับ 4.17

ระดับประถมศึกษา ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมในแต่ละสาขาค้างนี้

1. สาขามนุษยศาสตร์ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรมศีลธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย รวม 193 เนื้อหา มีคำร้อยละรวมกันเท่ากับ 36.14

2. สาขาศิลปะ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้าน ภาษา วรรณคดี ดนตรี ภาพยนตร์ จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม รวม 79 เนื้อหา มีคำร้อยละรวมกันเท่ากับ 14.79

3. สาขาการช่างฝีมือ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมค่าน การทอเสื่อ การประดิษฐ์ การทำเครื่องปั้นดินเผา การแกะสลัก การทอผ้า การจักสาน การทำเครื่องเงิน การจักดอกไม้ การทำตุ๊กตา รวม 23 เนื้อหา มีคำร้อยละรวมกันเท่ากับ 4.31

4. สาขาศิลปกรรมศิลป์ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมค่าน อาหาร เสื้อผ้าการแต่งกาย บ้าน ยา การดูแลเด็ก ครอบครัว การรู้จักประกอบอาชีพ รวม 222 เนื้อหา มีคำร้อยละรวมกันเท่ากับ 41.57

5. สาขากีฬาและนันทนาการ ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมค่าน กีฬาและการแข่งขัน การละเล่น รวม 17 เนื้อหา มีคำร้อยละรวมกันเท่ากับ 3.18

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรม ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งได้แบ่งออกเป็นระดับชั้นคือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 และระดับประถมศึกษานั้น ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังที่กล่าวไว้แล้วในสรุปผลการวิจัย ดังนั้นในส่วนนี้ผู้วิจัยจะได้อภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาทางวัฒนธรรมที่ปรากฏ ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในแต่ละระดับชั้น จะเห็นได้ว่า เนื้อหาทางวัฒนธรรมสาขาศิลปกรรมศิลป์ ปรากฏเนื้อหามากกว่าสาขาอื่นๆ รองลงมาก็เป็นสาขามนุษย์ศาสตร์ ซึ่งเป็นเนื้อหาทางค่าน อาหาร เสื้อผ้าการแต่งกาย บ้าน ยา การดูแลเด็ก ครอบครัว การรู้จักประกอบอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรมศีลธรรม ประวัติศาสตร์ มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย แสดงให้เห็นว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมเหล่านี้มาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า การศึกษาในระดับประถมศึกษาชั้นนี้ เป็นระดับการศึกษาแรกเริ่มของการจัดการศึกษาภาคบังคับให้กับเด็ก และสิ่งจำเป็นในอันดับแรกของการดำรงชีวิตของมนุษย์ก็คือ บัจจัย 4 ดังนั้นในการให้ความรู้และการปลูกฝัง จึงต้องวางพื้นฐานในเรื่องของบัจจัย 4 อันได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ซึ่งเป็นสิ่งอันจำเป็นของมนุษย์ที่จะขาดเสียไม่ได้ ทั้งนี้ คร.งานพิเศษ สัตย์สงวน ได้กล่าวไว้ว่า

มนุษย์จะมีชีวิตอยู่รอดได้ เมื่อความต้องการจำเป็นของมนุษย์ ได้รับการตอบสนอง มนุษย์มีความต้องการจำเป็นวัตถุสิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ คือ ต้องการปัจจัย 4 นั้นเอง สิ่งที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับมนุษย์เพื่อมีชีวิตอยู่รอดได้คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และ เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ¹

ดังนั้นหนังสือจึงได้ปรากฏเนื้อหาทางวัฒนธรรมค่านิยมปัจจัย 4 และการดำรงชีวิตในสังคมมาก เพื่อปลูกฝังวัฒนธรรมที่ดีให้กับเด็กตั้งแต่แรกเริ่ม โดยคำนึงถึงหลักสูตรประถมศึกษา ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

2. เนื้อหาทางวัฒนธรรมที่ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิเคราะห์เป็น 5 สาขานั้น มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร เป็นอย่างดี และมีบางจุดประสงค์ที่นอกเหนือขอบเขตของการวิจัยคือ เรื่องของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จักรวาลและอวกาศ ทั้งนี้จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ เช่น ทำการทดลองและอธิบายเกี่ยวกับคุณสมบัติและสถานะของสสารได้ ทดลองและอธิบายความหมายของการหลอมเหลว การเดือด การละลาย กลายเป็นไอ และการควบแน่นได้ อธิบายลักษณะตำแหน่งวงโคจรของดาวที่นำสนใจได้ เป็นต้น การวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรม จึงไม่ปรากฏเนื้อหาเหล่านี้ แต่หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ก็ปรากฏเนื้อหาเหล่านี้ เช่น เรื่อง การทดลองวิทยาศาสตร์ พลาสติก โลกและอวกาศ ไฟฟ้าเบื้องต้น ไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน เป็นต้น เพราะเนื้อหาเหล่านี้จะสนองกับหลักสูตรโดยตรง และเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวันของคนเรากว้าง ทั้งนี้หลักสูตรได้กำหนดไว้ว่า

ให้สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม ทั้งที่เป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เทคโนโลยี และทางสังคม ให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลง นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้²

¹งานพิศ สัตย์สงวน, มานุษยวิทยา: มโนภาพ " วัฒนธรรม " วารสารสังคมศาสตร์ 25, 1 (เมษายน 2531): 25.

²ธีระ รุญเจริญ, การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา (กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2525), หน้า 128.

ดังนั้นในการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตควรที่จะคำนึงถึงหลักสูตร นอกจากจะปลูกฝังเนื้อหาทางวัฒนธรรมแล้ว คำนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องปลูกฝังให้เด็กเป็นพื้นฐานอันควรแก่วัย

3. เนื้อหาทางวัฒนธรรมค่านิยมค่านิยม ในสาขามนุษยศาสตร์ ไม่ปรากฏเนื้อหาในหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในระดับประถมศึกษา แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาทางวัฒนธรรมค่านิยมค่านิยม อาจยังไม่จำเป็นกับระดับนี้ และจุดประสงค์ก็ไม่ได้กล่าวถึง เพราะการศึกษาในระดับนี้ก็มุ่งวางพื้นฐานการดำรงชีวิตให้สามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันในสังคมได้ เนื้อหาจึงมุ่งกล่าวถึงสิ่งที่ใกล้ตัวของเด็ก และสามารถนำไปปฏิบัติได้ ดังที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ว่า

หลักสูตรการศึกษาระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
เป็นการศึกษาที่มุ่งใหญ่ เรียนมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน ให้คงสภาพออก เชิญชวน คิดคำนวณได้ ประกอบอาชีพตามควรแก่วัย และความสามารถได้ สามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดี ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข³

ดังนั้นเนื้อหาทางค่านิยมค่านิยมจึงเป็นเนื้อหาที่อาจยังไม่เหมาะสมกับระดับนี้ ซึ่งหนังสืออ่านเพิ่มเติมก็ไม่ปรากฏเนื้อหาดังกล่าว และ รศ.สุพัตรา สุภาพ ก็ได้เสนอแนะในแบบวิเคราะห์ว่า " ในการเสนอเนื้อหาทางวัฒนธรรม ในระดับนี้ ควรจะเป็นเนื้อหาที่ใกล้ตัวเด็ก สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ไม่ควรเป็นเนื้อหาที่ไกลตัวเด็ก เพราะจะเป็นการเพี้ยนไป "⁴

³สำเนา นพปเวส, หลักสูตรและหนังสือเรียนประถมศึกษา (ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2524), หน้า 85.

⁴สุพัตรา สุภาพ, ข้อเสนอแนะในแบบวิเคราะห์.

จะเห็นได้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-2 นี้ ใ้ค่านึงถึงเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับวัยและระดับของเด็ก เนื้อหาที่ยากที่ไกลตัว และที่ไม่จำเป็นเหมาะสม ก็จะปรากฏอยู่น้อยหรือไม่ปรากฏเลย ทั้งเนื้อหาทางวัฒนธรรมค่านิยม เป็นต้น ดังนั้นในการจัดทำหนังสือจึงต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ด้วยเป็นสิ่งสำคัญ

4. นับตั้งแต่มีการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มาจนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลา รวม 10 ปี จะเห็นได้ว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีจำนวนหนังสือคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 มีอยู่ 27 เล่ม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 มีอยู่ 83 เล่ม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 มีอยู่ 25 เล่ม และระดับประถมศึกษา มีอยู่ 84 เล่ม แสดงให้เห็นว่ายังมีหนังสืออยู่น้อย โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 และ 5-6 น่าที่จะได้มีการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ให้มากยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

5. หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำขึ้น และก็ได้จัดให้เหมาะสมกับแต่ละระดับชั้น สำหรับระดับประถมศึกษาชั้นต้นก็มีหนังสือที่กระทรวงศึกษาแต่งตั้งและของสำนักพิมพ์อื่นๆเข้าร่วมด้วย แต่ก็ยังมีอยู่น้อยที่สำนักพิมพ์ได้จัดทำขึ้น ในส่วนนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา น่าที่จะได้ช่วยกันจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยคำนึงถึงเรื่องของหลักสูตรและเรื่องของวัฒนธรรมที่จะปลูกฝังให้กับเด็กและเยาวชนของชาติ ให้ได้รับรู้และรับการปลูกฝังในสิ่งที่ดีงามอย่างเหมาะสมกับวัยให้มากยิ่งขึ้น เพื่อความเจริญก้าวหน้าในระบบของการจัดการศึกษา สังคม และประเทศชาติสืบต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

จากการวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรม ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พบว่า หลักสูตรกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน เพราะหนังสืออ่านเพิ่มเติมนี้จะต้องมีเนื้อหาสนองหลักสูตร เมื่อผู้วิจัยได้นำเอาเนื้อหาทางวัฒนธรรม 5 สาขา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้กำหนดไว้ตามหลักสากลมาวิเคราะห์เนื้อหาปรากฏว่าหลักสูตรกับเนื้อหาทางวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอยู่ มีบางเนื้อหาที่ใกล้เคียงซึ่งยังไม่เหมาะสมกับหลักสูตรในระบับนี้ และบางเนื้อหาที่อยู่นอกเหนือจากวัฒนธรรม 5 สาขา ที่เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้

1. การนำเสนอเนื้อหา ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม ในระดับประถมศึกษา ควรจะปลูกฝังหรือถ่ายทอดเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับเด็กในระบับนี้ และควรเป็นเนื้อหาที่ใกล้ตัวเด็ก ที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตประจำวันให้มากที่สุด
2. ควรศึกษาเนื้อหาทางวัฒนธรรม ควบคู่ไปกับ เนื้อหาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จักรวาลและอวกาศ ซึ่งหลักสูตรได้กล่าวถึง เพื่อที่จะได้ทราบถึงเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตร และวัฒนธรรมทั้ง 5 สาขา อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น
3. ควรที่จะได้มีการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ซึ่งมีจำนวนหนังสืออยู่น้อย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยเรื่อง " การวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรม ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521" ครั้งนี้ เป็นเพียงการศึกษาเฉพาะกลุ่มประสบการณ์เท่านั้น ซึ่งก็ยังมีเหลืออีกหลายกลุ่มประสบการณ์คือ กลุ่มทักษะ กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรที่จะได้มีการวิจัยในกลุ่มประสบการณ์ต่างๆดังกล่าวเป็นกลุ่มๆไป เพื่อที่จะได้ทราบถึงเนื้อหาทางวัฒนธรรมในกลุ่มอื่นๆอีกด้วย เพราะเนื้อหาทางวัฒนธรรมที่ไม่ปรากฏในหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตนี้ อาจจะไปปรากฏอยู่ใน

หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มอื่นๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้
เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มประสบการณ์ต่อไป หากได้มีการวิเคราะห์ครบทุกกลุ่มประสบการณ์
ก็จะได้ภาพรวมของเนื้อหาทางวัฒนธรรมอย่างสมบูรณ์

2. ควรที่จะได้มีการศึกษาเนื้อหาทางวัฒนธรรม จากหนังสือส่งเสริมการอ่าน
หรือหนังสืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น ทั้งในระดับประถมศึกษา
มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาต่อไป

3. ควรที่จะได้มีการศึกษาเนื้อหาทางวัฒนธรรมในคำอื่นๆ ที่นอกเหนือไปจาก
เกณฑ์ในการวิเคราะห์ครั้งนี้

4. ควรที่จะได้มีการศึกษาถึงความสอดคล้องทางเนื้อหาของวัฒนธรรม ระหว่าง
หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสือส่งเสริมการอ่าน หรือหนังสืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อ
ที่จะได้ทราบถึงความสอดคล้องกัน และจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

5. ควรที่จะได้มีการวิจัยอย่างต่อเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นระยะๆ สำหรับ
หนังสือที่ได้จัดทำขึ้นใหม่อยู่เรื่อยๆ

อนึ่งจากผลของการวิจัยในเรื่อง " การวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรม ใน
หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช
2521 " ครั้งนี้ คงจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทางการศึกษา หอสมุด ผู้ปกครอง ผู้แต่ง
และผู้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ซึ่งสามารถที่จะใช้เป็นแนวทางในการจัดหาและจัดทำหนังสือ
อ่านเพิ่มเติม ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ากับการลงทุน และเป็นประโยชน์กับเด็กให้มากที่สุดเป็น
สำคัญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย